

A 1764/presidiet**Käsittelijä:** Puheenjohtajisto

Puheenjohtajiston mietintö, joka koskee
jäsen ehdotusta EU- ja puolustuspoliittisen valiokunnan perustamisesta

Ehdotus

Puheenjohtajisto ehdottaa,

että Pohjoismaiden neuvosto ei ryhdy toimiin EU- ja puolustuspoliittisen valiokunnan perustamista koskevan jäsen ehdotuksen johdosta.

Taustaa

Kari Kulmala (sin.) ja Kimmo Kivelä (sin.) ovat tehneet jäsen ehdotuksen EU- ja puolustuspoliittisen valiokunnan perustamisesta Pohjoismaiden neuvostoon. Jäsen ehdotusta käsiteltiin ensimmäisen kerran puheenjohtajiston kesäkokouksessa Norjassa.

Kulmala ja Kivelä viittaavat jäsen ehdotuksessaan EU- ja puolustuspolitiikkaa koskevien kysymysten kasvavaan merkitykseen pohjoismaisessa yhteistyössä. Heidän mukaansa uuden valiokunnan keskeisenä tehtävänä olisi poliittisten suositusten antaminen Pohjoismaiden hallituksille valiokunnan vastualueen kysymyksistä.

Pohjoismaiden neuvoston perustettua toimiston Brysseliin syyskuussa 2017 EU- asioista on tullut entistä olennaisempi osa Pohjoismaiden neuvoston valiokuntien työtä. Pohjoismaiden neuvosto käsittelee ennen kaikkea valiokuntien vastualueisiin, kuten ympäristö-, energia-, terveys- ja digitalisaatiopolitiikkaan liittyviä EU- asioita. Pohjoismaiden neuvostossa oli vuosina 1997–2001 Eurooppa- valiokunta. Maantieteeseen perustunutta jakoa Pohjola-, lähialue- ja Eurooppa- valiokuntiin pidetään nykyisin yleisesti epäonnistuneena.

Nyt puheenjohtajisto vastaa ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittisista asioista Pohjoismaiden neuvostossa. Nämä asiat eivät sisälly Pohjoismaiden ministerineuvoston toimialaan. Pohjoismaiden asukkaat pitävät puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa tärkeinä. Puheenjohtajistoa voidaan pitää riittävän tuloksekkaana foorumina pohjoismaisten puolustus- ja turvallisuuspoliittisten kysymysten käsittelylle.

Lisäksi on syytä huomata, että uuden valiokunnan perustaminen johtaisi muun muassa tulkkaukustannusten kasvamiseen.

Puheenjohtajiston näkemykset

Puheenjohtajisto käsitteli jäsenehdotusta Norjassa pitämässään kesäkokouksessa. Puheenjohtajiston jäsenet olivat yhtä mieltä siitä, että ulko-, puolustus- ja turvallisuuspoliittiset kysymykset ovat keskeisen tärkeitä pohjoismaisessa yhteistyössä. Puheenjohtajiston mukaan juuri siksi niitä on tärkeää käsitellä nimenomaan puheenjohtajistossa. Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajisto seuraa myös NORDEFCON työtä.

Puheenjohtajisto katsoo siksi, ettei EU- ja puolustuspoliittisen valiokunnan perustaminen olisi tarkoituksenmukaista, mutta mainituista aiheista olisi kuitenkin keskusteltava nykyistä laajemmin.

Hoel Gård, Norja, 27. kesäkuuta 2018

Bertel Haarder (V)

Britt Lundberg (ÅC)

Christian Juhl (EL)

Erkki Tuomioja (sd.)

Hans Wallmark (M)

Henrik Dam Kristensen (S)

Martin Kolberg (A)

Michael Tetzschner (H)

Oddný G. Harðardóttir (A)

Phia Andersson (S)

Silja Dögg Gunnarsdóttir (Frfl)

Staffan Danielsson (C)

Wille Rydman (kok.)

Muutosehdotus

Ulko- ja turvallisuuspoliittisilla kysymyksillä on Pohjoismaiden neuvostossa vain sivurooli – pitkälti sen vuoksi, ettei mikään valiokunnista käsittele niitä omana asianaan. Puheenjohtajiston pääasiallinen tehtävä on työjärjestyksenkin mukaan toimia neuvoston ylimpänä päättävänä elimenä, ”kun yleiskokous ei ole koolla”.

Nykyisessä turvallisuustilanteessa olisi kuitenkin tärkeää, että Pohjoismaat lisäisivät yhteistyötään ennen kaikkea EU- ja puolustuspolitiikassa. Viime vuonna julkaistussa Pohjoismaiden ministerineuvoston kyselyssä Pohjoismaiden kansalaiset katsoivat, että puolustus- ja turvallisuuspoliittinen yhteistyö on tällä hetkellä kaikkein tärkein Pohjoismaiden välinen yhteistyömuoto. Tähän tulee Pohjoismaiden neuvostonkin pystyä reagoimaan ja uudistumaan organisaationa.

Pohjoismaiden neuvoston jäsenet Kari Kulmala ja Kimmo Kivelä esittävätkin valiokunnan ehdotukseen muutosehdotuksen ja ehdottavat, että

Pohjoismaiden neuvosto päättää,

että Pohjoismaiden neuvostoon perustetaan EU- ja puolustuspoliittinen valiokunta.

Helsingissä 15. lokakuuta 2018

Kari Kulmala

Kimmo Kivelä